

The background image shows a general assembly with a banner that reads "Generalforsamling 2021". Several people are visible in the background, some standing and some sitting. The image is dark and has a blue tint.

Generalforsamling 2021

THEIR VOTES, OUR FUTURE. HOW DANISH PENSION FUNDS VOTED ON CLIMATE IN 2021

A report based on a survey of 16
Danish pension funds

Dansk sammendrag og anbefalinger

July 2021

**Ansvarlig
Fremtid**

1. Dansk sammendrag og anbefalinger

Klimaforandringer udgør en systemisk udfordring for både planeten og mennesker. Manglende handling vil have katastrofale og gennemgribende konsekvenser, også for kapitalmarkeder og værdien af investeringer. Med vedtagelsen af Paris-aftalen er verdens regeringer blevet enige om at sikre at de offentlige og private pengestrømme understøtter målene i Paris-aftalen. Som langsigtede investorer spiller pensionselskaberne en nøglerolle for at indfri målene.

Danske pensionskasser administrerer investeringer på ca. 535 milliarder euro. De har fremsat stærke tilsagn om at understøtte Paris-aftalen, og de er godt repræsenteret i internationale investor-fora såsom Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA), Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) og Climate Action 100+ -initiativet. Den danske pensionssektor er også en central interessent i det globale offentlig-private partnerskab Climate Investment Coalition, der er oprettet for at understøtte opfyldelse af Paris-aftalen og overgangen til en CO2-neutral økonomi. Derfor er danske pensionskasser i en meget central position til at kunne tjene som en rollemodel for det globale investeringssamfund.

AnsvarligFremtid har undersøgt den nuværende praksis for aktionær-baseret aktivt ejerskab blandt 16 danske pensionselskaber ved at sende dem spørgsmål om, hvordan de stemte ved generalforsamlingen i 2021 blandt 10 meget centrale selskaber indenfor olie/gas- og banksektoren. Rundspørgen viser, at et stort flertal af danske pensionskasser har frasolgt aktier i en række store amerikanske olie/gas- selskaber på grund af selskabernes ringe klimaplaner. For de selskaber som danske pensionselskaber stadig har aktier i, viser rundspørgen imidlertid, at pensionselskaberne ikke i tilstrækkelig grad stemmer for klimaforslag der er nødvendige for at kunne indfri målene i Paris-aftalen.

Rapportens hovedresultater:

1.1 Danske pensionselskaber frasælger i stigende grad aktier i store olie- og gasselskaber

De fleste danske pensionselskaber har frasolgt aktier i tre af de største amerikanske baserede olie/gas-selskaber (Exxon, Chevron og ConocoPhillips), hvor nu kun 2 pensionselskaber (Danica Pension og Velliv) har investeret i aktier i Exxon. Desuden har næsten halvdelen frasolgt aktier i en række europæiske olieselskaber, da der nu kun er ca. 9 ud af 16 danske pensionselskaber, der ejer aktier i disse.

1.2 Mange danske pensionselskaber støtter ikke konsekvent de aktionær-fremsatte generalforsamlingsforslag om klima, der er nødvendige for at opfylde målene i Paris-aftalen

På trods af at ingen af de olie/gas-selskaber, der er inkluderet i denne undersøgelse har præsenteret fuldt Paris-tilpassede forretningsmodeller, stemte adskillige danske pensionselskaber (f.eks. Danica Pension og PensionDanmark) imod vigtige aktionær-fremsatte klimaforslag, fx ved generalforsamlingen hos Equinor, BP og Shell. Som et eksempel stemte kun 20% af danske pensionselskaber for et klimaforslag hos BP. Billedet er dog noget blandet, idet nogle danske pensionskasser (f.eks. P + og Industriens Pension) stemte for flere af disse forslag.

1.3 De fleste danske pensionselskaber støtter fossile selskabers egne klimastrategier, selvom strategierne ikke er i overensstemmelse med Paris-aftalen

Selskabernes egne generalforsamlingsforslag om klima-strategi (såkaldte "Say On Climate" forslag) fremsat

hos Shell og Total modtog støtte fra henholdsvis 78% og 63% af de danske pensionselskaber, selvom disse selskabers klimaplaner ikke er i overensstemmelse med de Paris-kompatible klimascenarier, der er offentliggjort af IPCC og IEA. Kun få danske pensionselskaber (f.eks. PKA, Topdanmark og Industriens Pension) stemte imod disse virksomheders klimaplaner.

1.4 Danske pensionselskaber støtter ikke konsekvent klimaforslag som er nødvendige for, at banksektoren kan bidrage til at nå målene i Paris-aftalen

Kun 4 ud af de 8 danske pensionselskaber, der ejer aktier i storbanken Barclays, stemte for et klimaforslag om at sikre at bankens udlånspolitik understøtter Paris-målene. Hos Wells Fargo, hvor der ikke blev fremsat nogen klimaforslag, valgte kun 2 pensionselskaber at bruge ”director votes” (valghandling til godkendelse af bestyrelsen) som et redskab til at signalere, at selskabets ledelse er nødt til at gøre mere for at sikre, at virksomheden tilpasser sin udlånspolitik til Paris-målene. Hos HSBC stemte alle danske pensionselskaber for et klimaforslag fremsat af HSBC selv, et forslag som på forhånd var blevet støttet af grønne NGOer på grund af forslaget ret høje ambitionsniveau.

1.5 Danske pensionselskaber stemte for fremhævede klimaforslag fremsat i CA100+ regi, men flere pensionselskaber mangler at definere en klar politik for at stemme ved sådanne forslag

Alle 3 aktionærforslag, der var fremhævet af det globale CA100+ investor-netværk som særligt vigtige klimaforslag, blev støttet af de danske pensionselskaber, der ejer aktier i disse virksomheder. Der er dog endnu nogle få af de danske pensionselskaber som ikke har etableret en klar politik for at sikre støtte til CA100+ fremhævede klimaforslag.

Anbefalinger til danske pensionselskaber for at øge klimahandling og transparens om aktivt ejerskab:

Pensionselskaber skal udvikle Paris-kompatible politikker for aktivt ejerskab omkring klima, herunder for stemmeafgivelse på klima-forslag fremsat på selskabers generalforsamlinger

Pensionskasser bør have klare klimapolitikker, der er tilpasset målene i Paris-aftalen. Sådanne politikker bør specificere de overordnede og specifikke forventninger, som pensionselskabet har til de virksomheder de ejer investeringer i. Disse politikker bør også omfatte specifikke politikker i forbindelse med stemmeafgivelse på generalforsamlinger. Dette skal muliggøre en afstemningspraksis der understøtter Paris-aftalen. For generalforsamlinger i energiselskaber bør en Paris-kompatibel afstemningspolitik specificere, at pensionselskabet ikke vil stemme for en virksomheds forretningsplan, såfremt den ikke forfølger et fuldt stop for etablering af nye fossile udvindingsprojekter, i tråd med IEAs Net Zero by 2050 klima scenarie. Tilsvarende krav bør også defineres overfor virksomheder indenfor banksektoren og overfor virksomheder indenfor særligt forurenende sektorer. Som medlemmer af CA100+ netværket, så skal pensionselskaber desuden fastsætte en politik, der sikrer, at de i udgangspunktet vil stemme for klimaforslag der er fremhævet som særligt prioriterede forslag af CA100+, eller forklare hvis de ikke støtter forslag. Desuden, hvis et pensionselskab anvender konsulentfirmaer til at stemme på sine vegne, så skal pensionselskabet have en mekanisme til at overvåge stemmeafgivelsen, og den bør handle, hvis stemmeafgivelsen ikke sker i overensstemmelse med pensionselskabets egen afstemningspolitik.

Pensionselskaber skal udvikle politikker til optrapning af det aktive ejerskab på klima

For at håndhæve en effektiv aktiv ejerskabs-strategi omkring klima, så skal pensionselskabet fastlægge en klar politik for selskabets optrapning af det aktive ejerskab, herunder overfor energiselskaber. Som et eksempel skal pensionselskabet stille klare forventningskrav til virksomheden og gøre det klart, at hvis disse forventningskrav ikke nås inden for en klart angivet dato, så vil pensionselskabet afhænde sine aktiver i selskabet på tværs af sin aktie- og obligationsportefølje. En sådan politik bør også gøre det klart, hvornår

pensionsselskabet vil fremsætte et aktionær-forslag til behandling på selskabets generalforsamling, enten ved at fremsætte et forslag alene, eller i samarbejde med andre aktionærer. Dette skal også gælde for investeringer i banker som i dag fortsat finansierer fossile selskaber og industrier med forretningsplaner der er uforenelige med Paris-aftalen. Ligeledes skal sådanne politikker også på sigt etableres overfor andre sektorer med stort CO₂-fodafttryk. I betragtning af det stadigt ret lave antal generalforsamlingsforslag om klima der bliver rejst på centrale selskabers generalforsamlinger, så synes der at være et stort behov for at pensionsselskaber fremsætter flere generalforsamlingsforslag. For at øge pensionsselskabets pondus i udmøntningen af det aktive ejerskab, så bør den desuden også tage initiativ til at offentliggøre sin stemmeafgivelse forud for generalforsamlingens afholdelse, særligt hvis der er tale om klimaforslag af særligt stor væsentlighed og når man agter at stemme imod selskabets ledelse.

Pensionsselskaber skal udøve øget transparens for stemmeafgivelse på generalforsamlinger

De fleste danske pensionsselskaber er transparente med hensyn til deres investeringer, dvs. at de gør oplysninger om deres aktie- og obligationsbeholdninger tilgængelige for deres kunder, medlemmer og offentligheden generelt. For at pensionsselskabet tydeligt kan demonstrere resultatet af det aktive ejerskab overfor de virksomheder som det er investeret i, herunder i forhold til klimahandling, så skal pensionsselskabet også offentliggøre sin stemmeafgivelse på en let tilgængelig og hurtig måde. Stemmeafgivelser bør offentliggøres i sin helhed og gøres tydeligt tilgængelige på pensionsselskabets hjemmeside som anbefalet af NZAOA. Bemærkninger eller forklaringer til stemmeafgivelser, som pensionsselskabet finder repræsentativ eller meget vigtige, bør også offentliggøres.